

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofie pentru copii

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale educației
1.3. Departamentul	Științe ale educației
1.4. Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Filosofie pentru copii				Codul disciplinei		PLR4447
2.2. Titularul activităților de curs					Lect. univ. dr. Constantina Catalano			
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. univ. dr. Constantina Catalano			
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	VP	2.7. Regimul disciplinei		DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	1. CP1. Proiectarea activităților instructiv-educative specifice învățământului primar și preșcolar 2. CP2. Managementul activităților instructiv-educative specifice învățământului primar și preșcolar 3. CP3. Managementul clasei de elevi și al grupei de preșcolari
Competențe transversale	1. CT1. Comunicarea și cooperarea în contexte profesionale 2. CT2. Dezvoltarea și managementul carierei

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: 1.6. Absolventul cunoaște și valorifică în proiectarea didactică paradigme pedagogice contemporane (de ex. învățământ centrat pe elev, învățământ centrat pe competențe). 1.9. Absolventul cunoaște și valorifică diverse politici educaționale, naționale și internaționale, care stau la baza proiectării didactice. 2.1. Absolventul cunoaște și utilizează strategii didactice diverse, relevante și care susțin învățarea în rândul elevilor, preșcolarilor și antepreșcolarilor. 2.4. Absolventul cunoaște și utilizează strategii pedagogice pentru dezvoltarea gândirii critice, pentru dezvoltarea metacognitivă și dezvoltarea socio-emoțională a elevilor și preșcolarilor. 2.7. Absolventul cunoaște curriculumul național pentru învățământul primar și preșcolar și asigură implementarea și adaptarea acestuia. 2.9. Absolventul cunoaște elemente de psihologie, de psihologie educațională și a dezvoltării, pe care le valorifică în activitățile educative cu elevii și preșcolarii. 2.10. Absolventul cunoaște principalele categorii de deficiențe și dizabilități, adaptând strategiile educative în funcție de acestea. 3.4. Absolventul cunoaște și utilizează strategii de mediere a conflictelor între elevi sau preșcolari. 3.6. Absolventul cunoaște și aplică strategii pedagogice pentru asigurarea stării de bine a elevilor și preșcolarilor și pentru asigurarea unui climat educațional securizant.
------------	--

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Aptitudini	Studentul este capabil să: 1.1. Absolventul planifică formarea graduală a achizițiilor cognitive, socio-emoționale, psihomotrice și valorice ale elevilor și preșcolarilor prin realizarea planificării calendaristice și prin proiectarea unităților de învățare și a lecțiilor/activităților didactice. 1.2. Absolventul proiectează activități didactice în cadrul disciplinelor școlare specifice învățământului primar, respectând principiul centrării pe formarea competențelor. 1.4. Absolventul realizează proiecte didactice, pentru învățământul primar și preșcolar, valorificând diverse modele de integrare curriculară. 1.7. Absolventul valorifică resurse și instrumente specifice tehnologiilor informaționale și comunicaționale pentru eficientizarea procesului de predare-învățare. 2.2. Absolventul adaptează strategia didactică la specificul cognitiv și socio-emoțional al elevilor, preșcolarilor și antepreșcolarilor. 2.3. Absolventul utilizează strategii pedagogice interactive și incluzive cu elevii și preșcolarii. 2.5. Absolventul utilizează diverse strategii de evaluare a progresului elevilor și preșcolarilor, prin raportare la finalitățile prestabilite. 2.6. Absolventul selectează și adaptează conținutul lecțiilor și al activităților educative, prin raportare la specificul învățării și la finalitățile urmărite. 3.1. Absolventul gestionează clasa de elevi și colectivul de preșcolari ținând cont specificul cognitiv și emoțional și social al acestora. 3.3. Absolventul aplică strategii intervenție și prevenție a comportamentelor dezadaptative și a emoțiilor disfuncționale. 3.5. Absolventul asigură coeziunea clasei de elevi/ a grupelor de preșcolari. 1.1. Absolventul utilizează strategii de comunicare asertivă și non-violentă. 1.3. Absolventul utilizează tehnici de comunicare și relaționare în mediul virtual. 1.5. Absolventul își adaptează limbajul și repertoriul de comunicare la particularitățile interlocutorilor.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru . Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru: 2.1. Absolventul se documentează și identifică oportunități de formare profesională continuă. 2.2. Absolventul formulează obiective privind evoluția în carieră și identifică strategii de acțiune în acest sens. 2.3. Absolventul se autoevaluează și reflectează asupra propriei cariere, identificând strategii de reglare și depășire a dificultăților profesionale. 2.4. Absolventul deține strategii de reglare și control al stresului profesional și personal. 2.4. Absolventul cunoaște și aplică tehnici de management al timpului profesional și personal.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea ideilor și practicilor specifice filosofiei pentru copii;
7.2 Obiectivele specifice	Prezentarea principalelor idei despre filosofia pentru copii (P4C); Descrierea modului în care aceasta disciplină poate ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive și abilităților personale ale elevilor; Identificarea temelor generale abordate în filosofia pentru copii; Cultivarea interesului pentru problemele actuale ale educației, prin raportarea la subiectele studiate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Definirea filosofiei pentru copii. Actualitate și utilitate. Ce este filosofia pentru copii? Când și cum a apărut ideea acestei abordări și transformarea ei în disciplină de studiu.	Expunerea Prelegerea interactivă Conversația euristică Explicația Reflecția individuală și colectivă	
Repere în dezvoltarea conceptului de filosofie pentru copii. Inițiatorii și continuatorii ideii de filosofie pentru	Conversația euristică, Reflecția individuală și colectivă, Explicația Problematicizarea	

cei mici. De la Socrate la Matthew Lipman ș.a.		
Modalități de realizare a activităților specifice disciplinei opționale <i>Filosofie pentru copii</i> cu elevii din învățământul primar. Rolul dialogului filosofic în explorarea ideilor în cadrul activităților specifice filosofiei pentru copii Strategii, conținuturi și recomandări de organizare a activităților specifice disciplinei.	Conversația euristică, Reflecția individuală și colectivă, Explicația Problematizarea	
Structura și etapele unei activități de <i>Filosofie pentru copii</i> . Prezentarea celor 6 etape ale unei activități -Reguli de bază pentru a spori eficiența lecțiilor specifice opționalului.	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Importanța cărților pentru copii în dezvoltarea ideilor filosofice la vârsta școlară mică. Criterii de selecție a cărților prezentate ca stimul în cadrul lecțiilor de <i>Filosofie pentru copii</i> .	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Rolul de facilitator al cadrului didactic în cadrul activităților specifice disciplinei opționale <i>Filosofie pentru copii</i> .	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților

Bibliografie

1. Albulescu, I., Catalano, H., *Sinteze de pedagogia învățământului primar*, DPH, București, 2019.
2. Frunză, M., *Where does philosophy for children begin? Some landmarks of Matthew Lipman's work*, Revista de Filosofie Aplicată, vol. 2, issue 2, 2019, Link: <https://philpapers.org/rec/FRUDUN>
3. Gaut, B., Gaut, M., *Philosophy for young children. A practical guide*, Editura Routlage, 2012.
4. Gorard, S., Siddiqui, N. and See, BH., *Philosophy for Children Evaluation report and Executive summary*. Education Endowment Foundation: London, 2015.
5. Haynes, J. and Murris, K., *The Provocation of an epistemological Shift in Teacher Education through Philosophy with Children* The Journal of Philosophy for Children, vol. 45, no. 2, 285-303, 2011.
6. Leask, A., *How to Share The Wisdom (A Perplexed Parent's Guide to Philosophy for Kids)*, Enable Training and Consulting, 2011.
7. Lipman, M., *Philosophy in classroom*, Temple University Press, 2010.
8. Lipman, M., *Ruxi*, Editura Humanitas, 2002.
9. Lipman, M., *Sânziana*, Editura Humanitas, 2003.
10. Lipman, M. *Thinking in Education*, 2nd edn. Cambridge, Cambridge University Press, 2003
11. Lucas, B., Spencer E., *Predarea gândirii creative*, Editura DPH, 2017.
12. Platon, *Republica*, Editura Antet, București, 2010
13. Pritchard, Michael, "Philosophy for Children", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Summer 2022 Edition), <https://plato.stanford.edu/archives/sum2022/entries/children>.
14. Vansieleghem, N. and Kennedy, D. (2011) What is Philosophy for Children, What is Philosophy with Children-After Matthew Lipman?, *Journal of Philosophy of Education*, vol. 45, no. 2, Link - <https://educationendowmentfoundation.org.uk/projects-and-evaluation/projects/philosophy-for-children-effectiveness-trial>
15. Wartenberg, T. E. *Big ideas for little kids: Teaching philosophy through children's literature*. Rowman & Littlefield, 2014.
16. White, D., *Filosofia pentru copii. 40 de răspunsuri la curiozitățile tale despre lume*, Editura Pandora M, București, 2016.
17. ****Children's book of Philosophy. An introduction to the world's great thinkers and their big ideas*. Editura DK, UK, 2015
18. ****Programa școlară pentru disciplina opțională Filosofie pentru copii*, București, 2013
19. ****Totul despre filosofie*, Editura Litera sub egida DK, București, 2021.
20. ****Children as Philosophers – Collection of Case Studies*, <http://www.childrenasphilosophers.com>
21. ****Children as Philosophers – Publication of good practice*, <http://www.childrenasphilosophers.com>

22. ***Children as Philosophers – Training Package, <http://www.childrenasphilosophers.com>
23. <https://educationendowmentfoundation.org.uk/projects-and-evaluation/projects/philosophy-for-children-effectiveness-trial>
24. <http://www.sapere.org.uk/Default.aspx?tabid=270>
25. <https://plato.stanford.edu/entries/children/>
26. <https://www.redtkidsmedia.com/redtkidsmediabooksenglish>

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Strategii de abordare a temelor specifice <i>Filosofiei pentru copii</i> .	Reflecția colectivă Metoda dezbaterii	
Dezvoltarea gândirii critice și gândirii creative cu ajutorul lecturii dirijate la elevii din învățământul primar	Reflecția colectivă	
Rolul filosofiei pentru copii în formarea și dezvoltarea abilităților personale, trăsăturilor pozitive de caracter și a comportamentelor dezirabile la elevi.	Metoda dezbaterii	
Lecturi filosofice pentru copii. Exemplu: Laura Pamfiloiu: <i>Cine locuiește aici?</i>	Reflecția colectivă Metoda dezbaterii	
Analiza temei filosofice <i>Adevărul, Binele, Fericirea</i> . Recomandări de lectură. Analiza temei filosofice principale: <i>Valorile, Cunoașterea, Prietenia</i> . Recomandări de lectură.	Exercițiul Conversația	
Valorificare ideilor filosofice clasice în context actual. Exemplu: <i>Platon- Mitul peșterii</i> .	Exercițiul Conversația	

Bibliografie

- Albulescu, I., Catalano, H., *Sinteze de pedagogia învățământului primar*, DPH, București, 2019.
- Frunză, M., *Where does philosophy for children begin? Some landmarks of Matthew Lipman's work*, Revista de Filosofie Aplicată, vol. 2, issue 2, 2019, Link: <https://philpapers.org/rec/FRUDUN>
- Gaut, B., Gaut, M., *Philosophy for young children. A practical guide*, Editura Routledge, 2012.
- Gorard, S., Siddiqui, N. and See, BH., *Philosophy for Children Evaluation report and Executive summary*. Education Endowment Foundation: London, 2015.
- Haynes, J. and Murriss, K., *The Provocation of an epistemological Shift in Teacher Education through Philosophy with Children* The Journal of Philosophy for Children, vol. 45, no. 2, 285-303, 2011.
- Leask, A., *How to Share The Wisdom (A Perplexed Parent's Guide to Philosophy for Kids)*, Enable Training and Consulting, 2011.
- Lipman, M., *Philosophy in classroom*, Temple University Press, 2010.
- Lipman, M., *Ruxi*, Editura Humanitas, 2002.
- Lipman, M., *Sânziana*, Editura Humanitas, 2003.
- Lipman, M. *Thinking in Education*, 2nd edn. Cambridge, Cambridge University Press, 2003
- Lucas, B., Spencer E., *Predarea gândirii creative*, Editura DPH, 2017.
- Platon, *Republica*, Editura Antet, București, 2010
- Pritchard, Michael, "Philosophy for Children", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Summer 2022 Edition), <https://plato.stanford.edu/archives/sum2022/entries/children>.
- Vansieleghem, N. and Kennedy, D. (2011) What is Philosophy for Children, What is Philosophy with Children-After Matthew Lipman?, *Journal of Philosophy of Education*, vol. 45, no. 2, Link - <https://educationendowmentfoundation.org.uk/projects-and-evaluation/projects/philosophy-for-children-effectiveness-trial>
- Wartenberg, T. E. *Big ideas for little kids: Teaching philosophy through children's literature*. Rowman & Littlefield, 2014.
- White, D., *Filosofia pentru copii. 40 de răspunsuri la curiozitățile tale despre lume*, Editura Pandora M, București, 2016.
- ****Children's book of Philosophy. An introduction to the world's great thinkers and their big ideas*. Editura DK, UK, 2015
- ****Programa școlară pentru disciplina opțională Filosofie pentru copii*, București, 2013
- ****Totul despre filosofie*, Editura Litera sub egida DK, București, 2021.
- ***Children as Philosophers – Collection of Case Studies, <http://www.childrenasphilosophers.com>
- ***Children as Philosophers – Publication of good practice, <http://www.childrenasphilosophers.com>
- ***Children as Philosophers – Training Package, <http://www.childrenasphilosophers.com>

- <https://educationendowmentfoundation.org.uk/projects-and-evaluation/projects/philosophy-for-children-effectiveness-trial>
- <http://www.sapere.org.uk/Default.aspx?tabid=270>
- <https://plato.stanford.edu/entries/children/>
- <https://www.redtkidsmedia.com/redtkidsmediabooksenglish>
-

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina asigură formarea și consolidarea competențelor didactice necesare dezvoltării armonioase a personalității elevilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea răspunsurilor	Colocviu	50%
	Capacitatea de a realiza analize reflexive și critic-constructive, inferențe și transferuri cognitive	<i>Semnarea absenței notei sau alte solicitări se vor face în maxim 48 de ore de la afișarea pe platformă!</i>	
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de realiza operaționalizări și (re)semnificări Capacitatea de a aplica achizițiile în diverse situații concrete Capacitatea de a realiza analize reflexive și critic-constructive, inferențe și transferuri cognitive Capacitatea de integrare a achizițiilor dobândite prin studiul acestei discipline cu achizițiile proprii unor discipline conexe	Evaluare continuă, prin probe de evaluare orală Referate Portofolii	50%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea conceptelor de bază specifice disciplinei și sesizarea interdependențelor dintre ele. • Integrarea de manieră sistemică a achizițiilor acestei discipline cu achiziții proprii altor discipline studiate anterior sau în paralel. • Operaționalizarea termenilor-cheie • Susținerea a cel puțin unui un referat.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

								
--	--	--	---	--	--	--	--	--

Data completării:
Aprilie 2025

Semnătura titularului de curs
Lect. univ. dr. Constantina Catalan0

Semnătura titularului de seminar
Lect. univ. dr. Constantina Catalano

Data avizării în departament:
Aprilie 2025

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Ion Albulescu

